

Súd:	Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka:	19SVs/6/2023
Identifikačné číslo spisu:	1019200399
Dátum vydania rozhodnutia:	5. júna 2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Trenčan
Funkcia:	predseda senátu
ECLI:	ECLI:SK:NSSSR:2024:1019200399.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veľkom senáte v právnej veci žalobkyne: F.. Q. S., F..., S. X, O., právne zastúpenej: JUDr. Dušan Hudák, advokát, AK Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 34726/2018/153/RK zo dňa 21. decembra 2018, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k.: 2S/55/2019-83 zo dňa 5. augusta 2020, na základe postúpenia veci veľkému senátu uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/5/2021 zo dňa 27. júna 2023, takto

rozhodol:

Vec sa v r a c i a senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky 3S.

O d ô v o d n e n i e

I.

Uznesenie senátu 3S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

1. Uznesením sp. zn. 6Asan/5/2021 zo dňa 27. júna 2023 senát 3S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej „SSP“) postúpil vec vedenú pod sp. zn. 6Asan/5/2021 na prejednanie a rozhodnutie o právnej otázke nastolenej v uvedenom uznesení veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „veľký senát“).

2. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že Krajský súd v Bratislave (ďalej „správny súd“) rozsudkom č. k.: 2S/55/2019-83 zo dňa 5. augusta 2020 zamietol správnu žalobu sťažovateľky proti rozhodnutiu žalovaného č. 34726/2018/153/RK zo dňa 21. decembra 2018, ktorým sťažovateľku, zapísanú v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, uznal vinnou zo spáchania 6 správnych deliktov na úseku vykonávania znaleckej činnosti a uložil jej úhrnnú sankciu.

3. Žalovanému bolo doručených viacero podnetov, na základe ktorých vykonal dohľad a začal správne konanie vo veci vo veci prejednaní a zistení zodpovednosti za iný správny delikt. Prvým z doručených podnetov bolo podanie P.. S. M., doručené dňa 15.11.2017. Podávateľka podnetu poukázala na nedostatky v znaleckej činnosti sťažovateľky pri vypracovaní znaleckého posudku č. 67/2017 z 12.10.2017.

4. V súvislosti s vypracovaním tohto znaleckého posudku zistil žalovaný porušenia deklarované v bode 4 napadnutého rozhodnutia (formálne chyby v znaleckom posudku, nepreskúmateľnosť záverov znaleckého posudku), a čiastočne aj v bode 1 napadnutého rozhodnutia, ktorý sa týkal porušenia povinností pri vedení denníka v 170 záznamoch do 30. mája 2018, t. j. zrejme aj záznamov týkajúcich sa úkonov súvisiacich s vypracovaním znaleckého posudku č. 67/2017.

5. V žalobe sťažovateľka okrem iného namietala uplynutie prekluzívnej lehoty zodpovednosti za správny delikt:

- správny orgán sa o tvrdenom porušení povinností vo vzťahu k znaleckému posudku č. 67/2017 dozvedel z podania P.. S. M., mu bolo doručené dňa 15.11.2017 s následným doplnením zo dňa 21.11.2017;
- dňom, kedy sa správny orgán dozvedel o porušení povinností, bol teda 15.11.2017, najneskôr 21.11.2017;
- od tohto dňa plynula správny orgán lehotu na uloženie sankcie, ktorá uplynula najneskôr 21.11.2018;
- žalovaný rozhodol v druhom stupni rozhodnutím zo dňa 21.12.2018, teda zjavne po uplynutí zákonnej 1-ročnej prekluzívnej lehoty;
- keďže prekluzívna lehota uplynula v čase medzi rozhodnutím prvostupňového orgánu a druhostupňového orgánu, bolo povinnosťou žalovaného konanie v tejto časti zastaviť podľa § 30 ods. 1 písm. h) Správneho poriadku.

6. Správny súd námietky k uplynutiu prekluzívnej subjektívnej lehoty neakceptoval a konštatoval:

- za uloženie sankcie za správny delikt možno považovať len také rozhodnutie, ktoré je už v zásade konečné a ktorým bola právoplatne uložená povinnosť plniť; až právoplatnosťou takého rozhodnutia bola priamo dotknutá právna sféra povinného subjektu (R 11/2004);
- treba definovať, kedy správny orgán zistil porušenie povinností ako právnu skutočnosť právne významnú pre začiatok plynutia lehoty na rozhodnutie o delikte. Aby to správny orgán mohol konštatovať, musí posúdiť relevantné podklady, ktoré porušenie preukazujú;
- podanie podnetu alebo oznámenia o porušení povinností nie je možné stotožňovať so zistením porušenia povinností. Jedinou zistenou skutočnosťou je len to, že bol podaný podnet a tým pre správny orgán založená povinnosť sa podnetom zaoberať. Nevyhnutnou (minimálnou) podmienkou na konštatovanie porušenia povinností je preskúmanie pravdivosti tvrdení uvedených v podnete;
- žalovaný teda nemohol konštatovať (zistiť) porušenie povinností, pokiaľ nedisponoval rovnopisom namietaného znaleckého posudku, neposúdil ho z hľadiska oznamovateľom tvrdených skutočností a neoboznámil sa s vyjadrením žalobkyne, až po preštudovaní všetkých potrebných podkladov a potrebnej úvahe dochádza k momentu, že správny orgán zistil porušenie povinností, čo sa zväčša uskutoční v časovom odstupe od podania podnetu;
- od správneho orgánu sa však vyžaduje, aby šetrenia vykonal v čo najkratšom čase, teda bez zbytočných prieťahov. V súdnej veci žalobkyňa túto skutočnosť nenapádala. Zákonodarcu ustanovil na zánik zodpovednosti za spáchanie správneho deliktu aj objektívnu prekluzívnu lehodu aj z dôvodu, aby správny orgán nemohol trestať za správny delikt v neobmedzenej dobe.

7. Žalobkyňa (sťažovateľka) v kasačnej sťažnosti zotrvala na svojej argumentácii a namietala nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k posúdeniu uplynutia subjektívnej 1-ročnej lehoty podľa § 27 ods. 7 ZZTP účinného do 30.06.2018. Podľa nej táto lehota začala plynúť dňom nasledujúcim po dni zistenia porušenia správnym orgánom, ktorým je deň doručenia podnetu vo vzťahu k znaleckému posudku č. 67/2017, t. j. 15.11.2017, resp. deň doplnenia podnetu 21.11.2017. Lehota na uloženie sankcie teda uplynula márne dňom 21.11.2018. Okrem iného poukázala aj na to, že za uloženie sankcie za správny delikt možno považovať len také rozhodnutie, ktoré je už v zásade konečné a ktorým bola právoplatne uložená povinnosť plniť; až právoplatnosťou takého rozhodnutia bola priamo dotknutá právna sféra povinného subjektu (R 11/2004).

8. Ku kasačnej sťažnosti sťažovateľky sa vyjadril aj žalovaný a k uplynutiu subjektívnej lehoty uviedol:

- trvanie správneho konania bolo ovplyvnené tým, že bolo vedené vo veci 6 skutkov, čo je neporovnateľné so zistením napr. len jedného formálneho nedostatku, kompletne podklady boli doručené až dorúčením posledného vyžiadaného rovnopisu znaleckého posudku k poslednému z podnetov;

· nešlo o umelé predlžovanie výkonu dohľadu, okrem subjektívnej lehoty je upravená aj objektívna 3-ročná lehota;

· sťažovateľke bolo vyhovené, keď požiadala o výrazné predĺženie lehoty;

· rozsudok R 11/2004, ktorý akcentuje význam nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, je v sčasti v rozpore s neskorším rozsudkom sp. zn. 6SŽf/51/2010 z 22. júna 2011, kde je kladený dôraz na aktívnu činnosť správneho orgánu, ktorý nemá ako ovplyvniť dátum doručenia rozhodnutia.

9. Predkladajúci senát zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 SSP), je prípustná (§ 439 SSP), a že kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP).

10. Relevantnou právnou úpravou je § 27 ods. 7 ZZTP v znení účinnom do 30.06.2018 cit: „Sankciu za iný správny delikt podľa tohto zákona možno uložiť do jedného roka odo dňa zistenia porušenia povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti.“

11. Predkladajúci senát zistil, že hoci žalovaný viedol jedno správne konanie a vydal jedno rozhodnutie, posudzoval v ňom viaceré samostatné skutky. Tieto spolu, s výnimkou bodu 1 rozhodnutia, týkajúceho sa vedenia denníka, nesúviseli. Neobstojí teda argumentácia žalovaného, že trvanie správneho konania bolo ovplyvnené tým, že sa viedlo vo veci 6 skutkov. Spoločné posudzovanie viacerých skutkov v jednom konaní je vecou hospodárnosti vedenia konania, ale nemá vplyv na plynutie prekluzívnych lehôt na posúdenie jednotlivých skutkov a uloženie sankcií za ne. Podobne rozhodol Najvyšší súd napr. v rozhodnutí sp. zn. 2 Asan/1/2016 z 24. októbra 2019 cit: „Pri rozhodovaní o uložení sankcie za správny delikt je v prvom rade potrebné každý jeden skutok podriaďovať pod konkrétnu skutkovú podstatu správneho deliktu. Po tejto kvalifikácii je potrebné pri každom jednom skutku (správnom delikte) posúdiť plynutie prekluzívnych lehôt, s ktorými zákon spája zánik práva správneho orgánu uložiť sankciu za správny delikt. Až následne sa potom rozhoduje o uložení sankcie, pri ktorom sa predpokladá primerané aplikovanie základných zásad ukládanie trestov v zmysle trestného práva. V tomto kontexte skutočnosť, že sa rozhoduje o ukladaní trestov za viacero správnych deliktov nespôsobuje zánik zákonnej povinnosti posudzovať plynutie prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie za každý jednotlivý správny delikt samostatne.“

12. Pokiaľ ide o počítanie 1-ročnej lehoty, ZZTP v § 32 stanovuje cit: „Ak nie je ustanovené v tomto zákone inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.“

13. Podľa § 27 ods. 2 Správneho poriadku cit: „Do lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končí uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak taký deň v mesiaci nie je, končí sa lehota posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo na deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší budúci pracovný deň.“

14. Pre účely súdnej veci je podľa predkladajúceho senátu potrebné vyložiť pojem „uložiť do jedného roka“ a aplikovať ho na vzniknutú situáciu. Hoci sťažovateľka v konaní pred správnym súdom argumentovala rozhodnutím R 11/2004 a tvrdila, že k uplynutiu 1-ročnej lehoty došlo medzi vydaním prvostupňového a druhostupňového správneho rozhodnutia (ak by sa za relevantný dátum považoval deň doručenia podnetu p. M.), alebo pred nadobudnutím právoplatnosti druhostupňového rozhodnutia, správny súd argumentoval všeobecne a neuviedol, odkedy sa malo plynutie 1-ročnej lehoty počítat a kedy teda došlo k jej uplynutiu.

15. V odôvodnení rozsudku správny súd sám poukazoval na rozhodnutie R 11/2004, svoj záver o neuplynutí lehoty na uloženie pokuty oprel o neuplynutie objektívnej lehoty. Zdôraznil, že sa od správneho orgánu vyžaduje, aby šetrenia (zisťovanie porušenia povinností) vykonal v čo najkratšom čase a tým, že zákonodarcu ustanovil na zánik zodpovednosti za spáchanie správneho deliktu aj objektívnu prekluzívnu lehota. Správny orgán teda nemôže trestať v neobmedzenej dobe, poukazujúc na možnosť akejkolvek dĺžky zisťovania porušenia povinností účastníka konania. K uplynutiu 3-ročnej objektívnej lehoty nedošlo.

16. V zmysle kasačnej argumentácie sťažovateľky predkladajúci senát považoval za nevyhnutné vysporiadať sa s otázkou potreby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ukladajúceho sankciu, pričom zastával názor, že je potrebné sa odkloniť od záveru prezentovaného v rozhodnutí R 11/2004, a to z nasledovných dôvodov:

- Zmienená veta o potrebe právoplatnosti rozhodnutia nebola právnou vetou, pre ktorú bolo rozhodnutie R 11/2004 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Tento záver je uvedený v odôvodnení a kladie dôraz na to, že za uloženie sankcie za správny delikt možno považovať len také rozhodnutie, ktoré je už v zásade konečné a ktorým bola právoplatne uložená povinnosť plniť; až právoplatnosťou takého rozhodnutia bola priamo dotknutá právna sféra povinného subjektu.

- So záverom o tom, že až právoplatné rozhodnutie je konečným, ktorým bola dotknutá právna sféra povinného subjektu, možno súhlasiť. Sporné je, či je tento záver využiteľný na posudzovanie dodržania prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie správnym orgánom.

- Správny orgán zodpovedá za riadne doručenie rozhodnutia, avšak nemá možnosť ovplyvniť jeho dĺžku. Dĺžka doručovania totiž môže závisieť od mnohých nepredvídaných okolností - napr. či sa adresát na adrese doručovania zdržiava, či je potrebné náhradné doručovanie, či a kedy si uložení zásielku vyzdvihne a pod. Správny poriadok preto v § 24 a § 25 zakotvuje aj fikcie doručenia. Podobne zakotvujú fikcie doručenia aj osobitné predpisy, ktoré obsahujú špeciálnu úpravu doručovania (napr. § 23 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

- Správny orgán teda nevie predvídať, koľko času si „má rezervovať“ na doručenie, aby rozhodnutie stihlo v lehote nadobudnúť právoplatnosť. Dátum nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia nevie správny orgán ovplyvniť. Súčasne môže dochádzať aj k obštrukciám pri doručovaní zo strany adresáta právne s cieľom dosiahnuť márne uplynutie lehoty na uloženie sankcie.

- Ak by si aj správny orgán čas na doručovanie „rezervoval“, ale rozhodnutie by nadobudlo právoplatnosť až po uplynutí prekluzívnej lehoty, nemal by už možnosť sanovať nezákonnosť uloženia pokuty a rozhodnutie zrušiť, zmeniť či zastaviť konanie. Správny súd by v takom prípade vždy musel na základe správnej žaloby rozhodnutia rušiť, a to aj vtedy, ak by to nebolo namietané, keďže ide o vadu, na ktorú je povinný prihliadnuť z úradnej povinnosti. Správny súd by tak vždy nahrádzal rozhodovanie správneho orgánu, čo nie je jeho prvoradou úlohou a javí sa ako neefektívne.

- Napokon, prípadné obštrukcie pri doručovaní by mohli viesť k zmareniu účelu sankčných konaní.

- Účelom prekluzívnych lehôt v správnom trestaní je jednak zabezpečenie ochrany subjektívnych práv páchateľa správneho deliktu a tiež zakotvenie mechanizmu obmedzujúceho prieťahy v administratívnom konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Sžf/51/2010 z 22. júna 2011, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 2/2013 pod č. R/19). Absencia prieťahov uľahčuje správnomu orgánu zistiť úplný a skutočný stav veci a včas uložená sankcia plní vo zvýšenej miere svoju spoločenskú funkciu.

17. Predkladajúci senát zastáva názor, že na účely zachovania prekluzívnej lehoty postačuje, aby správny orgán konečné rozhodnutie v lehote vydal. V tomto momente možno ustáliť, že správny orgán vykonal všetky povinnosti, ktoré v danom konaní mohol ovplyvniť a z jeho strany ide vo vzťahu k účastníkovi konania o konečný výstup. Súčasne, vydané druhostupňové rozhodnutie je pre správny orgán záväzné a nie je možné ho už meniť inak, než na základe mimoriadnych opravných prostriedkov alebo na základe súdneho prieskumu.

II.

Právne posúdenie a rozhodnutie veľkého senátu

18. Veľký senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sa po zistení, že postup predkladajúceho senátu bol súladný s ustanovením § 22 ods. 1 písm. a) SSP, oboznámil so spisovým materiálom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/5/2021, a na svojom neverejnom zasadnutí dňa 5. júna 2024 dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre postúpenie veci a vec je potrebné vrátiť predkladajúcemu senátu 3S.

19. Veľký senát najskôr podľa § 466 ods. 7 SSP skúmal, či sú splnené podmienky postúpenia veci, resp. či je v danej veci založená jeho právomoc. Právomoc veľkého senátu sa pritom odvíja od právomoci kasačného senátu vec postúpiť veľkému senátu.

20. Základom pre založenie právomoci veľkého senátu je kumulatívne splnenie troch podmienok a to, že (1) právna otázka vyplývajúca z postupujúceho rozhodnutia kasačného senátu je otázkou, v ktorej

sa mieni kasačný senát odchýliť od predchádzajúceho rozhodnutia najvyššieho (správneho) súdu, (2) ide o otázku rozhodnú pre posúdenie veci a (3) kasačný súd (veľký senát) je oprávnený danú otázku riešiť v rámci viazanosti sťažnostnými bodmi (uznesenie veľkého senátu sp. zn. 19SVs/1/2022 z 26. marca 2023).

21. Veľký senát dospel k záveru o naplnení prvej podmienky založenia jeho právomoci, a to, že právna otázka, či na posudzovanie zachovania subjektívnej jednoročnej prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie za správny delikt postačuje, aby správny orgán v danej lehote konečné rozhodnutie vydal, alebo toto rozhodnutie musí v tejto lehote aj nadobudnúť právoplatnosť, je otázkou, v ktorej sa navrhuje odchýlenie od judikátu R 11/2004. Problematickým sa ale javilo, či posúdenie tejto otázky je smerodajné pre rozhodnutie vo veci.

22. Rozhodnutie žalovaného bolo vydané v konaní týkajúcom sa správneho trestania, v ktorom správny súd a ani kasačný súd podľa § 195 SSP, resp. § 453 ods. 2 SSP nie je viazaný žalobnými, resp. kasačnými bodmi. Otázka zániku zodpovednosti za správny delikt je bezpochyby kľúčovou otázkou pre posudzovanie akýchkoľvek ďalších dôvodov a rozhodujúci súd sa ňou musí zaoberať z úradnej moci aj bez toho, aby to účastník konania namietal v žalobe či kasačnej sťažnosti.

23. V súdnej veci žalobkyňa túto výhradu vzniesla v žalobe tvrdiac, že prekluzívna lehota uplynula v čase medzi rozhodnutím prvostupňového orgánu a druhostupňového orgánu, a preto bolo podľa žalobkyne povinnosťou žalovaného s touto skutočnosťou sa v rámci konania o rozklade vysporiadať a konanie v relevantnej časti zastaviť.

24. Vady odôvodnenia rozsudku krajského súdu vo vzťahu k otázke zániku zodpovednosti za predmetný skutok sťažovateľka nenamietala. Naopak, zo znenia kasačnej sťažnosti vyplýva, že z napadnutého rozsudku bola sťažovateľka schopná abstrahovať právny názor správneho súdu a tento následne napadla odkazom na § 440 písm. g) SSP. Posúdenie otázky zániku zodpovednosti za správny delikt ako aj kvalitu odôvodnenia záverov rozsudku správneho súdu vo veciach správneho trestania však kasačný súd preskúmava vždy, a to aj bez toho, aby toto sťažovateľka v kasačnej sťažnosti explicitne alebo implicitne namietala, keďže udržateľnosť odôvodnenia rozsudku správneho súdu môže determinovať prieskum tých okolností, na ktoré kasačný súd prihliada podľa § 453 ods. 2 v spojení s § 195 SSP aj nad rámec sťažnostných bodov. Uvedené však zároveň neznamená, že správny súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s okolnosťami uvedenými v § 195 SSP, ak nezistí skutkové alebo právne skutočnosti, ktoré by dopadali na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia.

25. Z rozhodnutia správneho súdu, čo nespochybňuje ani predkladajúci senát, nevyplýva jednoznačný právny názor k posudzovaniu otázky, kedy dochádza k preklúzii, a to aj napriek tomu, že túto otázku sťažovateľka v správnej žalobe výslovne namietala. Ako bolo naznačené v predchádzajúcom bode, sťažovateľka napriek absencii jednoznačného záveru správneho súdu k tejto otázke netvrdí, že by jej správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočniť jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V kasačnej sťažnosti prezentuje svoju argumentáciu, a tvrdí, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu v otázke uplynutia jednoročnej subjektívnej lehoty, zotrvajúc na žalobnej argumentácii.

26. Podľa § 139 ods. 2 SSP, v odôvodnení rozsudku uvedie správny súd stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

27. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práv. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre

rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (pozri napr. Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa ústavný súd vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze č. k. III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky taktiež vyplýva, že „Súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 114/08 zo dňa 12.06.2008).

28. Právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na takto zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je potom omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku správneho súdu, k právnemu posúdeniu otázky subjektívnej lehoty na uloženie sankcie nedošlo, hoci išlo o otázku namietanú sťažovateľkou a bol povinný ju skúmať aj z úradnej povinnosti. Jeho úvahy sú v tomto smere nepreskúmateľné.

29. Hranica medzi nezákonnosťou rozhodnutia z dôvodu zmätočnosti (nepreskúmateľnosti) a nesprávneho právneho posúdenia môže byť v praxi nejasná. Preto posudzovanie týchto momentov nemôže byť striktné zo strany kasačného súdu. Ak teda aj sťažovateľ namieta nesprávne právne posúdenie, ale kasačný súd dospeje k záveru, že z dôvodu absencie jasného právneho posúdenia zo strany správneho súdu ide o zmätočné (nepreskúmateľné) rozhodnutie, nemôže to byť prekážkou preskúmania len z dôvodu (nesprávneho) podradenia uvedenej skutočnosti sťažovateľom pod iný dôvod kasačnej sťažnosti.

30. Ak je rozhodnutie zmätočné pre nedostatok dôvodov, znamená to, že kasačný súd nie je schopný vecne ho preskúmať. Aj keby bolo možné na základe záverov rozhodnutia žalovaného formulovať právne závery, resp. zodpovedať právne otázky nastolené v žalobe, kasačná sťažnosť je mimoriadnym opravným prostriedkom smerujúcim voči už právoplatnému rozhodnutiu správneho súdu a kasačný súd nie je oprávnený právne posúdenie správneho súdu nahradiť. V opačnom prípade by sa totiž rozhodnutie správneho súdu stalo zbytočným a to bez ohľadu, akým spôsobom by rozhodol kasačný súd. Naviac, ak by právne posúdenie po prvýkrát zaujal kasačný súd, došlo by k porušeniu rovnosti zbraní účastníkov konania tým, že by boli zbavení možnosti voči právnemu posúdeniu namietat prostredníctvom kasačnej sťažnosti.

31. V súhrne preto veľký senát dopĺňa, že vzhľadom na skutočnosť, že kasačnému súdu v rámci konania o podanej kasačnej sťažnosti prislúcha právomoc skúmať aj okolnosti uvedené v § 195 SSP (v spojení s § 453 ods. 2 SSP), a to nad rozsah kasačných dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti, je v jeho právomoci preskúmať aj kvalitu, resp. príp. vady odôvodnenia napadnutého rozsudku správneho súdu aj v prípade, ak jeho nedostatky sťažovateľ ako dôvod svojej kasačnej sťažnosti (§ 440 písm. f) SSP) v kasačnej sťažnosti neuviedol. V tomto kontexte je irelevantné, kto kasačnú sťažnosť podal, keďže kasačný senát svoju prieskumnú činnosť v takýchto prípadoch zameriava na okolnosti, ktoré môžu byť relevantné práve v súvislosti s § 195 SSP (v spojení s § 453 ods. 2 SSP). Tento postup kasačného súdu je determinovaný existenciou plnej jurisdikcie správneho súdu, ako aj nadväzujúcou ochranou subjektívnych práv a právom chránených záujmov sťažovateľa, ale aj verejného záujmu (§ 5

ods. 3 SSP). V kontexte prejednávanej veci navyiac z procesnej logiky vyplýva, že rozhodnutie správneho súdu, ktoré je zmätočné kvôli nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov alebo pre nezrozumiteľnosť, kasačný súd vecne neposudzuje, čo znamená, že vo svojom zrušujúcom rozhodnutí ani nezaväzuje správny súd záväzným právnym názorom týkajúcim sa vecného posúdenia žaloby.

III. Záver

32. Veľký senát dospel k záveru, že zodpovedanie otázky predloženej senátom 3S by bolo v tejto situácii predčasné, nakoľko v rozsudku správneho súdu chýba jasné a zrozumiteľné zdôvodnenie okolností začatia a uplynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty a ich dôsledkov pre včasnosť uloženia sankcie za predmetný skutok.

33. Keďže neboli splnené podmienky na postúpenie veci veľkému senátu, veľký senát podľa § 466 ods. 7 SSP vrátil vec senátu 3S, ktorý mu ju postúpil.

34. Toto rozhodnutie prijal veľký senát pomerom hlasov 7 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.